Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2426

Vragen van het lid **Kops** (PVV) aan de Minister van Klimaat en Groene Groei over *dreigende elektriciteitstekorten* (ingezonden 17 juni 2026).

Antwoord van Minister **Van Veldhoven-van der Meer** (Klimaat en Groene Groei) (ontvangen 30 juni 2026)

Vraag 1
Hoe alarmerend is voor u de berichtgeving dat er volgens netbeheerder Tennet niet – zoals eerder voorspeld – vanaf 2030, maar al vanaf 2028 elektriciteitstekorten dreigen, waardoor delen van het land urenlang zonder elektriciteit komen te zitten?[1]

Antwoord 1
Het kabinet neemt de signalen uit de Monitor Voorzieningszekerheid (MVZ) 2026, waarin TenneT waarschuwt dat het risico op een mogelijk elektriciteitstekort vanaf 2028 toeneemt, zeer serieus. Daarom heeft het kabinet de Kamer op 19 juni jl. geïnformeerd[2] over het besluit om een capaciteitsmechanisme te introduceren om de voorzieningszekerheid te waarborgen.

Vraag 2
Deelt u de mening dat het onacceptabel en beschamend is dat – in Nederland waar het hebben van elektriciteit ooit, zoals het hoort, vanzelfsprekend was – de norm van een jaarlijks elektriciteitstekort van maximaal vier uur ruimschoots overschreden zal worden?

Antwoord 2
Het kabinet deelt de zorg van de Kamer en vindt het essentieel dat de norm niet overschreden wordt. Daarom introduceert het kabinet een capaciteitsmechanisme om voldoende elektriciteit beschikbaar te hebben.

Vraag 3
Deelt u de mening dat het ronduit zorgwekkend is dat elektriciteitstekorten zich met name in de winter in de ochtend- en avonduren zullen voordoen, terwijl dat júíst de momenten zijn waarop huishoudens relatief veel energie

[1] NOS, 10 juni 2026, «Elektriciteitstekort dreigt al in 2028, waarschuwt netbeheerder» (nos.nl/artikel/2617921-elektriciteitstekort-dreigt-al-in-2028-waarschuwt-netbeheerder); Het Financieele Dagblad, 11 juni 2026, «Tennet: ingrijpen kabinet nodig om stroomtekorten te voorkomen».
[2] Kamerstukken II 2025/26, 29 023, nr. 705

ah-tk-20252026-2426
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2026

verbruiken? Kunt u garanderen dat huishoudens níét in het donker en de kou komen te zitten?

Antwoord 3
Het kabinet erkent dat elektriciteitstekorten tijdens winterse ochtend- en avonduren, wanneer de vraag naar elektriciteit het hoogst is, volgens de MVZ 2026 een risico vormen. Het door het kabinet te introduceren capaciteitsmechanisme is er daarom op gericht om voldoende aanbod te genereren, ook tijdens deze piekmomenten. Hiermee wordt het risico dat huishoudens zonder stroom komen te zitten zoveel mogelijk beperkt.

Vraag 4
Deelt u de mening dat het volstrekt tegenstrijdig en onuitlegbaar is:
1. dat door uw klimaat- en energiebeleid alles en iedereen van het gas áf moet,
2. dat het elektriciteitsverbruik daardoor stijgt,
3. dat de afhankelijkheid van zonne- en windenergie toeneemt,
4. dat gascentrales vaker verliesgevend worden,
5. dat de opbrengsten uit zonne- en windenergie echter onvoldoende zijn,
6. dat gascentrales vervolgens vaker moeten bijspringen en daarvoor een capaciteitsmechanisme nodig is,
7. dat dat capaciteitsmechanisme, of eender welke oplossing, er echter nog niet is,
8. en dat er door deze ellende elektriciteitstekorten dreigen? Zo nee, hoe legt u dit uit en wat is de oorzaak van de dreigende elektriciteitstekorten volgens u dan wél?

Antwoord 4
De Europese en ook de Nederlandse economie is zeer kwetsbaar door de grote afhankelijkheid van de import van fossiele brandstoffen die nog in belangrijke mate onderdeel uitmaken van onze energiemix. Het is belangrijk dat we die afhankelijkheid afbouwen en onze geopolitieke weerbaarheid opbouwen. Dat is een transitie.
De MVZ 2026 laat zien dat de druk op de voorzieningszekerheid het gevolg is van een combinatie van factoren, waaronder de groeiende elektriciteitsvraag door elektrificatie en de afname van regelbaar vermogen in Nederland evenals in omringende landen. De energietransitie brengt veranderingen in het elektriciteitssysteem met zich mee die vragen om aanpassing van zowel de energie-infrastructuur, zoals de aanpak van netcongestie, als de elektriciteitsmarkt middels een capaciteitsmechanisme.
Voorzieningszekerheid draait daarbij om voldoende beschikbaar vermogen en flexibiliteit in het elektriciteitssysteem als geheel, niet om één specifieke technologie. Daaraan kunnen verschillende technologieën bijdragen, waaronder batterijen, opslag, vraagrespons en gascentrales.

Vraag 5
Hoe reageert u op Tennet dat stelt: «Vorig jaar adviseerden we nog om zo'n capaciteitsmechanisme te besturen. Dat heeft het kabinet ook gedaan. Maar nu is de tijd van bestuderen en adviesrapporten wel voorbij»? Komt u met een capaciteitsmechanisme? Zo ja, zal dit – zoals door Tennet geadviseerd – in de winter van 2029–2030 operationeel zijn? Zo nee, wat is dan wél uw oplossing?

Antwoord 5
Ja. Het kabinet gaat een marktbreed capaciteitsmechanisme implementeren dat in de winter 2029/2030 operationeel zal zijn om de voorzieningszekerheid van elektriciteit ook op de langere termijn te waarborgen. De eerste contouren daarvan worden geschetst in de Kamerbrief voorzieningszekerheid van elektriciteit die op 19 juni met de Tweede Kamer is gedeeld[3].

[3] Kamerstukken II 2025/26, 29 023, nr.705

Vraag 6
Wat bedoelt u met uw uitspraak: «Ik wil een «verzekering» afsluiten die de risico's op uitval vermindert, zodat Tennet ervoor kan zorgen dat er ook op termijn voldoende elektriciteit is»? Wat voor «verzekering» precies?

Antwoord 6
Met de «verzekering» wordt het marktbrede capaciteitsmechanisme bedoeld waar het kabinet aan werkt. Dit mechanisme zorgt ervoor dat voldoende regelbaar vermogen beschikbaar blijft om ook op piekmomenten aan de elektriciteitsvraag te voldoen. Aanbieders van elektriciteit ontvangen hiervoor een vergoeding voor het beschikbaar houden van capaciteit.

Vraag 7
Deelt u, resumerend, bovenal de conclusie dat het veel beter is om:
1. te stoppen met uw obsessieve klimaat- en energiebeleid, waardoor elektrificatie en het toenemende elektriciteitsverbruik worden geremd,
2. te stoppen met de uitrol van zonne- en windenergie, waardoor de beschikbaarheid van energie niet langer weersafhankelijk en daarmee onzeker is,
3. en níét van het gas af te gaan, de kolencentrales níét te sluiten en vaart te maken met de bouw van nieuwe kerncentrales – voor stabiele, betrouwbare, betaalbare energie? Zo nee, waarom wilt u met uw klimaat- en energiebeleid onze energievoorziening kapotmaken?

Antwoord 7
Nee, het kabinet deelt die conclusie niet. Het doel van het klimaat- en energiebeleid is juist om toe te werken naar een energiesysteem dat betrouwbaar, betaalbaar en duurzaam is. Daarbij zet het kabinet in op diverse maatregelen die leiden tot een mix van hernieuwbare energie, kernenergie, energiebesparing, flexibiliteit, opslag en voldoende regelbaar vermogen. Zoals ook aangegeven is in het antwoord op vraag 4, is de Europese en ook de Nederlandse economie zeer kwetsbaar door de grote afhankelijkheid van de import van fossiele brandstoffen die nog in belangrijke mate onderdeel uitmaken van onze energiemix. Het is belangrijk dat we die afhankelijkheid afbouwen en onze geopolitieke weerbaarheid opbouwen. De MVZ 2026 onderstreept het belang van aanvullende maatregelen om de voorzieningszekerheid ook in de toekomst te waarborgen. Het kabinet neemt dit signaal serieus en werkt daarom aan een technologieneutraal capaciteitsmechanisme, waardoor verschillende technologieën en flexibiliteitsopties kunnen bijdragen aan de voorzieningszekerheid. Een dergelijke diversiteit draagt eveneens bij aan de weerbaarheid van het energiesysteem.